

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 18216-10-16 פלונית נ' פלוניס

בפני כב' השופט יהורם שקד

התובעת:

פלונית

ע"י ב"כ עו"ד שי צוקרמן ואח'

נגד

הנתבעים:

1. אלמונית, [REDACTED]
ע"י ב"כ עו"ד בעז בן צור ואח'

2. פלמוני

ע"י ב"כ עו"ד רועי סידי

פסק דין

האם יש לחייב את בת זוג בהשבת חלק מהלוואה בסך של כ 5.7 מיליון ₪ שניתנה, לפי הטענה, לבן זוגה מאת אמו. זו השאלה העומדת בבסיס פסק דין זה.

[שמות הצדדים בפסק הדין הם שמות בדויים למניעת זיהויים]

א' – ההליך:

1. בין הנתבעת 1 לבין הנתבע 2 (להלן: איריס, עודד, בני הזוג - בהתאמה) מתקיימים הליכים משפטיים, לרבות בעניין חלוקת רכושם. התובעת (להלן: האם) היא אימו של עודד.

2. ביום 13.10.16 הוגשה תביעה זו, בה עותרת האם לחייב את בני הזוג להשיב לה סך של 5,689,000 ₪, אשר לפי הטענה ניתנו לעודד בתורת הלוואה שעל בני הזוג להשיב.

3. הצדדים נשמעו בפני ולאחר שכל ניסיונותי להביאם לכדי הסכמות לא עלו יפה, קם הצורך במתן פסק דין זה.

ב' – טענות הצדדים:

4. להלן עיקר טענות האם:

א. בשנת 2005 מכרה האם שני נכסי מקרקעין ב [REDACTED], אשר היו בבעלות משותפת שלה ושל בעלה המנוח (אביו של עודד) בתמורה לכ 2.8 מיליון דולר, וכן "מתוך רצון לסייע לנתבעים לחיות את חייהם ברווחה כלכלית, הסכימה התובעת להלוות לבנה חלק נכבד מסכום התמורה, בסך \$1,500,000..." (ר' סעיף 10 לכתב התביעה). כמו כן, סוכם כי תשולם לתובעת ריבית שנתית בגובה 7% מההלוואה, כלומר 105,000 דולר לשנה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 18216-10-16 פלונית נ' פלונים

ב. עודד אישר במסמך בכתב ידו את דבר ההלוואה שניתנה לו ולאחר מכן, אף נחתם מסמך מודפס אשר נערך על ידי איריס, עו"ד במקצועה "או מכל מקום, במשרד עורכי הדין של אביה..." (ר' סעיף 12 לכתב התביעה). עוד סוכם בין האם לבין עודד כי ההלוואה תושב בהתראה בת 30 ימים.

ג. בהתאם להסכמות הצדדים כולם, לרבות איריס, החלו בני הזוג להשיב לאם, במועדים שונים, סכומי כסף על חשבון הריבית השנתית. אמנם, הסכומים שהועברו לא עלו עם ההתחייבות לתשלום ריבית שנתית של \$105,000 "אולם היה בתשלומים השונים ששולמו כדי לאפשר לתובעת לחיות את חייה ברווחה יחסית כפי שחפצה והיא מעולם לא עמדה על קוצו של יוד במערכת היחסים בינה לבין הנתבעים" (ר' סעיף 17 לכתב התביעה, כך במקור).

ד. במסגרת כתב התביעה שהגישה איריס כנגד עודד, נכתב במפורש מפי איריס כי התובעת העבירה לעודד סך של 1.5 מיליון דולר מתוך תמורת מכירה הנכסים, וכי מידי שנה משולם לה סך של 120,000 דולר. חרף כי איריס אינה מדייקת בפרטים, מהותם ברורה לאמור כי איריס רואה בכספי ההלוואה כספים משותפים, ומתוך כך היא מודה שהחובה להשיב את קרן החוב חלה על בני הזוג.

ה. כוונת הברורה של בני הזוג הייתה ליצור שיתוף בהלוואה כלפי האם. על כוונה זו ניתן ללמוד מתוך השימוש שעשו בני הזוג בכספים, משיתוף בני הזוג בכלל נכסיהם, מהסכמתה של איריס לתשלום הריבית מתוך כספים משותפים ובמשך שנים ארוכות וכן מכוונתם של בני הזוג לחיות את חייהם תוך שיתוף הדדי בכל חובותיהם וזכויותיהם.

ו. בשלהי שנת 2014, לאחר שארע קרע בנישואי בני הזוג ואיריס פנתה לבית המשפט בתביעה בענייני רכוש בני הזוג ולדמי מזונות בסכומים גבוהים מאד, עומדת התובעת על השבת ההלוואה שניתנה.

ז. חרף כי במשטר שיצר חוק יחסי ממון בין בני זוג, בו כל אחד מבני הזוג הוא הבעלים של נכסיו, בהתאם לדין ובהתאם לנסיבות המקרה, יש לראות באיריס כשותפה להלוואה שניתנה על ידי האם.

ח. הסכום הנתבע (₪ 5,679,000) הוא סכום הקרן בלבד, תוך שהאם מוחלת על הפרשי הריבית שמגיעים לה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 18216-10-16 פלוגית נ' פלונים

5. להלן עיקר טענותיו של עודד :

א. האם צודקת בטענותיה ואין לאפשר לאיריס לאחוז בחבל בשני קצותיו; מחד, איריס תובעת את חלקה בנכסים שונים שנרכשו מכספי ההלוואה שהעניקה האם לעודד, ומנגד להימנע מתשלום אותה הלוואה שבאמצעותה, כאמור, נרכשו הנכסים.

ב. איריס הודתה בכתב התביעה, שהגישה כנגד עודד בענייני רכוש בני הזוג, בקיומה של ההלוואה, ולכן אין לאפשר לה לחזור בה מהודאתה וזאת עוד טרם חלוקת הרכוש בין בני הזוג.

6. להלן עיקר טענותיה של איריס :

א. התביעה היא ניסיון של עודד להוציא ממנה כספים בגין הלוואה שמעולם לא ניתנה ודינה להידחות מכל וכל.

ב. ברבות השנים, איריס האמינה לדבריו של עודד כי אכן ניתנה הלוואה מאת אימו שחלק מתנאיה הוא תשלום ריבית שנתית בסך של 120,000 דולר, סכומים אשר שולמו לידי האם ברבות השנים.

ג. לאחר הגשת כתבי טענותיה בהם הכירה, לכאורה, בקיומו של החוב, התחוויר לה כי עודד הונה אותה בכל השנים עת טען כי קיים חוב לאמו, שבפועל, לא היה ולא נברא. התברר, כי בניגוד לטענה לפיה הייתה האם בעליהם של שני נכסי מקרקעין בהרצליה פיתוח, בפועל הייתה האם בעליו של נכס אחד בלבד, בעוד שבעליו של הנכס האחד היה עודד. לפיכך, אותה הלוואה נטענת לא הייתה ולא נבראה ואין היא אלא קבלת התמורה בגין נכס של עודד שנמכר על ידו.

ד. התביעה התיישנה שכן לטענת התובעת, הריבית בסך של 105,000 דולר לא שולמה לה כסדרה ולכן ככל שהייתה הלוואה, הייתה זכאית התובעת לדרוש את פירעונה בתוך 30 ימים, ומאחר וזה לא נעשה – וחלפו 7 שנים ממועד נתינתה ומהפרת הסכם ההלוואה הלכאורי – הרי שחלה התיישנות.

ה. אין כל יריבות בין האם לבין איריס. איריס מעולם לא התחייבה בהסכם הלוואה מול האם. אף אם מדובר בהסכם לטובת צד ג' (הסכם הלוואה לטובת איריס), לכל היותר, התביעה כנגד איריס אמורה לעמוד על מחצית מסכומה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 16-10-18216 פלונית נ' פלוניס

ו. בהסכם הלוואה שצורף על ידי האם לכתב תביעתה, שלפי הטענה מסדיר את תשלום החוב
והריבית השנתית, נרשם עוד כי לאחר אריכות ימיהם של האם ובעלה (אביו של עו"ד),
מחצית מההלוואה תיוותר בידי ואת המחצית הנותרת יהיה עליו להשיב לאחותו. לפיכך,
טוענת איריס כי לאם זכות תביעה מירבית בגובה מחצית סכום התביעה.

ז. איריס טוענת לקיזוז הסכומים ששולמו על ידי בני הזוג בסך של 120,000 דולר לשנה במשך
10 שנים, אשר בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מסתכם בסך של 5,696,419 ש"ח, סכום הגבוה
מסכום התביעה ומאחר ועו"ד עומד מאחורי התביעה, מבוקש לחייבו בהוצאותיה.

ג' – דיון:

7. על מנת לצלוח את תביעתה, על התובעת להוכיח שלושה עיקרים: כי ניתנה הלוואה, מהו סכומה
ומה חלקו של כל אחד מבני הזוג בתשלומה.

8. טוענת האם כי בשנת 2005 הלוותה לעו"ד סך של 1,500,000 דולר. לביסוס טענותיה, צירפה
האם לתביעתה מסמך (להלן: המסמך הראשון), שאליו הפנתה בסעיף 12 לכתב תביעתה לאמור:
"העתק המסמך בכתב ידו של התובע מיום 1.9.05 רצ"ב לכתב התביעה כנספח 1". מפאת
חשיבות הדברים, תוכנו יובא במלואו:

1/9/05

[האם] נתנה לי עכשיו \$900,000

סה"כ היא תיתן לי \$1,500,000 ותמורת ההלוואה היא תקבל ריבית שנתית של 7%.
(ובפועל קיבלתי \$800,000 \$100,000 [האם] קיבלה את הריבית השנתית מראש.

עו"ד

18/4/05

ובכל מקרה הכסף שייך [לאם ולאב (אביו של עו"ד – י"י) בלבד.

עו"ד

תמורת הבתים קיבלנו \$2,800,000

עו"ד קיבל \$550,000

[אחותו של עו"ד] \$350,000

והיתר יינתן [לאם ולאב]

עו"ד

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 18216-10-16 פלוגית נ' פלוגים

9. במסמך נוסף שצורף לכתב התביעה (נספח "2"; להלן: המסמך השני) הנושא תאריך 18.9.05 ואשר נחתם על ידי עודד נרשמו העיקרים הבאים:

א. עם מכירת המגרש קיבל עודד סך כולל של 1,500,000 דולר כהלוואה.

ב. עודד מתחייב להעביר לאם אחת לשנה סך של 105,000 דולר, כאשר סכום זה הועבר בעבור אותה השנה ביום 1.9.05.

ג. עודד מודע כי מלוא סכום ההלוואה שייך לאם, ולאחר אריכות ימיו תהיה לה הזכות לקבל את מלוא ההלוואה מאת יורשיו.

ד. לאחר אריכות ימיהם של הוריו, יהיה על עודד להעביר מחצית סכום ההלוואה לאחותו, והמחצית השנייה תישאר לו.

ה. ההתחייבות לתשלום מלוא ההלוואה בהתראה של 30 ימים.

10. בהתאם למסמך הראשון, אשר לדברי התובעת, נחתם ביום 1.9.05, אנו למדים כי האם העמידה לעודד הלוואה בסך של 900,000 דולר בלבד, אשר מתוכם סך של 100,000 דולר מוחזר לה באותו מעמד כתשלום ריבית מראש. עוד ובנוסף, אנו חוזים כי באותו מסמך נרשם שתמורת הבתים התקבל סך של 2,800,000 דולר ומתוכם קיבל עודד 550,000 דולר. משום מה, מעל אותו כיתוב נקוב תאריך "18.4.05" הקודם לתאריך שרשום בראשית אותו המסמך. הדעת נותנת כי כאשר נכתב מסמך מסוים במועד פלוני בחלקו העליון של דף ולאחר מכן מבקשים הצדדים להוסיף על אותו המסמך במועד מאוחר יותר, אותה תוספת נרשמת בהמשכו של אותו המסמך, וכמועל יוצא, מתחת לאותו מלל קודם. במקרה דנן, אין כל הסבר, לא כל שכן, כזה המניח את הדעת, לעצם הכיתוב המופיע במסמך הראשון וביתר שאת, אין כל הסבר ביחס לסכומים הנקובים בו.

11. המסמך השני, נושא תאריך 18.9.05, אשר על פניו נחתם 17 ימים לאחר המסמך הראשון, נוקט לשון "קיבלתי ממך סך כולל של \$1,500,000", כלומר באותם 17 ימים הועבר לעודד סכום נוסף שיש בו להשלים את גובה ההלוואה לכדי 1,500,000 דולר. אם וככל שעודד אכן קיבל 900,000 דולר עד ליום 1.9.05, הרי שאת היתרה בסך של 600,000 דולר הוא אמור היה לקבל בתוך אותם 17 ימים ועד ליום 18.9.05.

12. עיון מדוקדק בראיות מלמד למעשה כי אין כל ראיה לכך שהסכומים הנקובים במסמך הראשון או במסמך השני אכן הועברו לעודד. הלכה למעשה, הובאו ראיות להעברת כספים מאת עודד לאמו, לפי הטענה, על חשבון הריבית של אותה הלוואה, אולם לא הובאה ראיה לתמוך בנרטיב התביעה כולו לפיו האם העבירה לעודד את כספי ההלוואה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 18216-10-16 פלוגית נ' פלוני

ודוק, ניתן היה לצפות כי יוצגו דפי חשבון ההולמים את האמור במסמך הראשון אודות העברת כספים בסך של 800,000 דולר או 900,000 דולר לידי עודד והמהדרין יוסיפו כי גם על העברת הסך של 100,000 דולר מעודד לאם, אולם די לנו ב'הכשר רגיל' ולא דווקא ב'הכשר מהודר', אשר אף הוא לא הוצג בפניי. כן היינו מצפים להצגת דף חשבון שיהלום את קבלת יתרת ההלוואה הנטענת בסך של 600,000 דולר (היתרה בין התאריכים 1.9.05 עד ליום 18.9.05), אך גם בזאת לא חזינו.

13. גם חקירתם הנגדית של עודד ואמו לא הסירה את הספקות שהניחה איריס בגרסתם. עודד נשאל, ויותר מפעם אחת, היכן אותה העברה בנקאית וחרף תשובות כגון "יש את זה... יש הכל" (ר' עמ' 472, ש' 14-3 לפרוטוקול הדיון), לא הוצג דבר.

14. חקירת האם בעניין זה אף היא לא תרמה לחיזוק הטענה בדבר העברת כספים בסכום כלשהו. אף אם אביא בחשבון את גילה המבוגר של האם וכי לא תמיד ניתן לזכור הכל, לא אוכל שלא לציין כי היא לא ידעה לומר כמה כסף הועבר לעודד, ולמעשה, גם האם לא הפנתה לכל דף חשבון או לראיה אחרת בדבר העברה בנקאית. בכל הכבוד וההבנה למצבה, הדבר אומר דרשני.

15. ניחא שלא הומצאו דפי חשבון הבנק או ראיות אחרות המלמדות על העברת ההלוואה, בכל הכבוד, בעדותו של עודד בפניי עלתה תהייה רבתית בדבר סכום ההלוואה הנטען. מפאת חשיבות הדברים ועל מנת להבין את עיקר עדותו יובא להלן קטע מחקירתו של עודד:

"ש. אני רוצה רגע להבין מה שכתבת. אתה אומר ככה: "[האם]", שזאת אמא שלך, נתנה לי עד עכשיו 900 אלף".

ת. נכון.

ש. היא תיתן לי בסה"כ 1.5"

ת. מיליון וחצי, נכון.

ש. "תמורת ההלוואה תקבל ריבית 7%".

ת. נכון.

ש. "בפועל קיבלתי 800 ו-100", כך וכך.

ת. נכון.

ש. אז בפועל קיבלת, כמה? 800 או 1.5?

ת. קיבלתי 1.5, סה"כ קיבלתי 2.3 מיליון.

ש. 2.3 מיליון דולר?

ת. כן.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 18216-10-16 פלוגית נ' פלונים

- 1 ש. אז בוא תסתכל מה כתבת פה בחלק השני של נספח 1. "[עודד]: תמורת הבתים
2 קיבלנו 2.8".
- 3 ת. נכון.
- 4 ש. "עודד קיבל 550 ו[האחות]", "שזאת אחותך, "350". והיתר יינתן [לאם ולאב]".
5 כלומר לפי המסמך שלך לא קיבלת 2.3 מיליון דולר. אתה מתישהו כתבת, לעצמך
6 או לא לעצמך, שאלה נפרדת, שקיבלת 550.
- 7 ת. אבל עשינו פה, תראה, יש לנו חוזה שעשינו,
8 לא, אני מדבר על המסמך קודם כל לפני החוזה.
- 9 ת. זה המסמך? זה-זה?
10 ש. זה מסמך שלכם, כן, זה-זה.
- 11 ...
- 12 ש. ... אדוני כתב בנייר שיצא תחת ידו, בלי עורכי דין ובלי שום דבר, "עודד קיבל 550
13 אלף דולר". לפני דקה אדוני אמר לביהמ"ש,
14 ...
- 15 ת. אבל כתוב פה, "חנה נתנה לי עד עכשיו 900, סה"כ היא תיתן לי מיליון וחצי, תמורת
16 ההלוואה היא תקבל ריבית של 7%", נכון? ואחרי זה, ועל זה חתמתי, ובכל מקרה
17 הכסף שייך, הנה, המיליון וחצי שייכים בכל מקרה,
18 ש. אדוני יסביר לי את החלק הזה של המסמך שהוא כתב. זה כתב של אדוני, "תמורת
19 הבתים קיבלנו"?
20 ת. כן.
- 21 ש. תמורת הבתים קיבלתם 2.8. זה נכון?
22 ת. נכון.
- 23 ש. עודד 550 זה נכון?
24 ת. נכון.
- 25 ש. [אחותך] קיבלה 350?
26 ת. נכון. כמה נשאר?
27 ש. רגע, היתר, למי כתוב?
28 ת. אבל "היתר יינתן", באותו, אתה יודע מה?
29 ש. מה?
30 ת. אני אגיד לך משהו.
- 31 ש. תגיד לי משהו.
- 32 ת. לא יודע מה התכוונו פה בדיוק.
33 ש. גם אני לא יודע.
- 34 ת. באמת אני אומר לך. זה לא,
35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 18216-10-16 פלוגית נ' פלוגים

- 1 ש. ברור, אני מבין מה שאתה אומר.
2 ת. אני גם מבין... " (עמ' 473, ש' 19 - עמ' 476, ש' 16 ; הדגשות לא במקור).
3
4 16. עינינו רואות כי אף עודד, בכל הכבוד, הולך לאיבוד בסבך הטענות שהוא עצמו העלה תוך שהוא
5 מתקשה מאוד להשיב על השאלה הבסיסית כמה כסף הועבר לו. למעשה הציג עודד מספר
6 גרסאות בעניין הסכומים שהתקבלו לידי ובמקומות שונים טען כי קיבל לידי מאמו את
7 הסכומים שלהלן: 1,500,000 דולר ; 2,300,000 דולר ו- 550,000 דולר.
8
9 17. מתוך עדותה של האם, אשר לא ידעה לומר כמה כסף הועבר לעודד ומתוך עדותו של עודד אשר,
10 בכל הכבוד, השיב שלושה סכומים שונים אשר אחד מהם (2,300,000 דולר) עולה על סכום
11 ההלוואה הנטען - בשים לב כי לא צורפו על ידי האם או על ידי עודד ראיות כתובות להוכחת
12 העברת הסכום הנטען - אני מוצא לקבוע כי סכום ההלוואה לא הוכח.
13
14 18. עוד ובנוסף ולטענת האם, היו בבעלותה שני בתים בהרצליה פיתוח אשר נמכרו תמורת 2.8
15 מיליון דולר, כאשר מתוך הסך הנ"ל - אשר כולו היה שייך לאם - הועבר לעודד סך של 1.5
16 מיליון דולר. האמנם?
17
18 19. לכתב הגנתה של איריס צורף כינספח 2' הסכם מכר בין עודד לבין רוכש אחד הבתים ולפיו
19 הבעלים של הבית הוא עודד. למעשה, מדובר בשני בתים צמודים שהיו בבעלות משותפת לעודד
20 ולאם עובר למכירתם. מהסכם המכר עולה כי בהתאם להסכם שיתוף בין עודד לבין האם, יוחד
21 לעודד אחד מהבתים, והוא שנמכר על ידו. מתוך זאת אנחנו למדים כי, בניגוד גמור לטענת האם
22 ולטענת עודד כי שני הבתים היו שייכים לאם, למעשה, בית אחד היה שייך לעודד ונמכר בסך
23 של 1.4 מיליון דולר. לפיכך, ניתן להבין מהיכן קיבל עודד סכומי כסף כפי שנטען על ידו.
24
25 20. עוד ניתן ללמוד מינספח 3' שצורף לכתב הגנתה של איריס, המהווה תעתיק מדויק של הסכם
26 המכר בין עודד לבין הקונה של הבית, כי גם הבית הנוסף, קרי ביתה של האם, נרכש תמורת סך
27 של 1.4 מיליון דולר על ידי אותו הקונה. גם בהסכם המכר בין האם לבין הקונה הצהירה
28 המוכרת כי היא ועודד הם הבעלים של שני הבתים וכי בהתאם להסכם שיתוף ביניהם, לכל
29 אחד מהם יוחד בית נפרד. יוער כי בהתאם לנסח מלשכת רישום המקרקעין, אשר צורף לכתב
30 הגנתה של איריס, עולה כי עודד והאם היו הבעלים בחלקים שווים של הנכס כולו (שני הבתים).
31 עוד ובנוסף, בהתאם להצהרתו של עודד על גבי טופס מס שבח מקרקעין, עודד הוא הבעלים של
32 אחד הבתים, אשר נמכר על ידו בהתאם להסכם המכר עליו הוא חתום. בהתאם להצהרתו של
33 עודד, את הנכס הוא קיבל מסבתו 15 שנים טרם החתימה על ההצהרה, כלומר בשנת 1990.
34

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 18216-10-16 פלוגית נ' פלונים

21. בעדותו, ניסה עודד להסביר את הפער בין הנטען לבין הראיות שצורפו באומרו שקיבל את הנכס מסבתו בצעירותו, וכך בלשונו: "כשאני קיבלתי את הנכס הזה, כביכול כשקיבלתי את הנכס מסבתא שלי, שהיה שייך בעצם לאמא שלי, אני הייתי ילד. הייתי אולי בן 18 או 20, אני לא יודע בדיוק בן כמה הייתי, אני לא יודע את השנה המדויקת. עורכי הדין אמרו לי "תחתום", חתמתי" (עמ' 455, ש' 12-16). בהמשך חקירתו טען עודד כי הנכס הועבר אליו בנאמנות לטובת אמו "אני החזקתי בנאמנות מאז שהייתי חייל או 25... החזקתי בנאמנות לאמא שלי את הנכסים האלה. מאוד פשוט..." (עמ' 457, ש' 15-17). חרף זאת, לא היה לו כל הסבר מדוע הצהירו הוא ואמו הצהרה כוזבת, לרשויות המס, לשיטתו וככל שדבריו בפני אמת הם (עמ' 459, ש' 17 – עמ' 461, ש' 15).
22. לסיכום עניין זה אומר כי לא הובאה כל עדות או ראיה חיצונית לקיומה של אותה נאמנות נטענת (ר' לעניין זה עדותו של עודד בעמ' 457, ש' 19-22). עוד יש להוסיף כי הטענה לפיה הבית שהיה רשום לבעלותו של עודד הוחזק בנאמנות עבור האם ולכן היה שייך לה למעשה, לא הייתה כלל חלק מטענות האם וטענות עודד בכתבי התביעה וההגנה ומכל האמור לעיל אין לי אלא לדחות את הטענה לקיומה של נאמנות.
23. אם לא די בזאת, ראיות לבעליו הנכון של הבית הוצגו גם הוצגו, בין בהצהרותיו של עודד ובין בראיות אחרות, כפי שיפורט להלן.
24. במהלך הדיון הוצג בפני עודד מסמך שהגיש לבנק בגרמניה בשנת 2001 על אודות מצבת נכסיו, לרבות אודות הבית הנ"ל. כך נשאל וכך השיב עודד בחקירתו:
- "ש: אתה נתת הצהרה לבנק בגרמניה?
- ...
 ש. כן.
 ת. אני מזהה את החתימה שלי...
 ש. במסמך הזה אתה פירטת את הנכסים שיש לך. תסתכל למשל בסעיף 3 תחת הכותרת "מצגת הנכסים", תסתכל בעברית, אתה רואה כותרת "מצבת הנכסים". מה שכתוב בסעיף הזה הוא כדלקמן: "בעלות על בית או בעלות על קרקע", ואז כתבת שיש לך נכס ב..., בית. שווי מוערך: 2 מיליון דולר. נכון?
- ת. כן.
 ש. מה שכאן כתבת אתה בהצהרה הזו,
 ת. זה לא אני, אני לא יודע אם אני כתבתי את זה. אני יודע שיש את החתימה שלי, אני לא יודע מי מילא את זה. אני לא יודע מי מילא את זה. אני לא עבדתי עם פולס בנק מעולם. אני לא יודע אם זה,

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 16-10-18216 פלונית נ' פלוניס

- 1 ש. עודד,
- 2 ת. אני לא יודע. אני לא יודע. אולי היא בישלה את זה... " (עמ' 774, ש' 9 - עמ' 775, ש' 11 ; הדגשות לא במקור).
- 3
- 4
- 5 25. כמו כן, הוצגה קבלה על תשלום 34,000 ₪ בעבור ארנונה על הנכס אשר שולמה על ידי עודד.
- 6 בעניין זה נשאל עודד וכך השיב :
- 7
- 8 "ש: אנחנו לומדים כל יום משהו חדש. אני שואל אותך שאלה נורא פשוטה, מאיפה יצא
- 9 הכסף? לא רק שהחשבונית מופנית אליך אלא שאני מציע לך שהעברה היא
- 10 מהחשבון שלכם, אני מראה לך עוד העברות שנעשו, אם אתה רוצה לראות, למשל
- 11 צ'ק מהחשבון המשותף של [בני הזוג] שיוצא לעיריית הרצליה, ע"ס 34 אלף ₪,
- 12 ...
- 13 ת. סליחה, אולי אני טועה, יכול להיות שאני טועה, יכול להיות. כן, זה אני חתום.
- 14 ש: זה אתה חתום, מצוין. וכתב היד, של מי?
- 15 ת. אני לא יודע, אני לא רואה של מי זה. חשבתי שזה שלה, אולי זה לא, יכול להיות
- 16 שאני טועה.
- 17 ...
- 18 ש: מאיזה חשבון זה?
- 19 ת. זה חשבון שלי.
- 20 ש. מאיזה חשבון זה?
- 21 ת. כתוב פה, מהחשבון שלי.
- 22 ש. מהחשבון שלך, יפה, אז זה שולם, אני מראה לך את זה,
- 23 ת. יכול להיות אבל יכול להיות שאמא שלי החזירה לי, יכול להיות, אני לא יודע איך
- 24 זה נעשה. אני לא יודע" (עמ' 469, ש' 5 - עמ' 470, ש' 6).
- 25
- 26 האם צירפה העתק מצוואתה משנת 2008, כלומר כשלוש שנים לאחר מכירת הנכסים. בהתאם
- 27 לאמור בצוואה, ציוותה האם את סך "נכסי דנידי מסוג כספים" לשני ילדיה: עודד ואחותו,
- 28 בסך של 1.5 מיליון דולר, בחלקים שווים. הדעת נותנת כי אם וכלל שהאם הייתה הבעלים של
- 29 שני הבתים וכמי שזכאית למלוא התמורה בגינם, הייתה האם מצווה ליורשיה סכום כפול ולא
- 30 רק סכום המשקף, לכאורה, תמורה של בית אחד בצירוף 100,000 דולר, שניתנו לה על ידי עודד
- 31 או שהיה מכל מקור שהוא (להזכיר כל בית נמכר תמורת 1.4 מיליון דולר).
- 32
- 33 27. עוד ובנוסף היינו מצפים למצוא בצוואה הוראה באשר להלוואה, שלפי הטענה ניתנה לעודד
- 34 וכיצד יש להשיב אותה, וביתר שאת לנוכח האמור בהסכם שבין עודד לאם במסמך השני
- 35 וההוראות לעניין חלוקת הכספים בין עודד לאחותו. זאת לא מצאנו.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 16-10-18216 פלונית נ' פלוניס

28.

האם העידה כי תוכן הצוואה נרשם בטעות, לאמור:

"ת.

זו לא הצוואה. איפה כתוב הכסף שעודד צריך,

ש.

אני מפנה אותך לסעיף 6.

ת.

אז הנה, אז זו טעות. שמנו לב עכשיו שהעו"ד גם עשה טעות פה.

...

ש.

איזו טעות הוא עשה?

ת.

הוא היה צריך לרשום שעודד חייב לשלם 750 אלף דולר [לאחותו] אם קורה משהו.

שמנו לב על זה רק אתמול ואמרנו, קבעתי עם העו"ד כבר להחליף את זה. עשינו

טעות גם פה. אני רועה שהעו"ד עושים הרבה טעויות.

...

ש.

רגע, אני אגיד מה קרה. מה שראיתם בעצם, מה הטעות שהוא עשה, דרך אגב? בואי

תגידי לי מה הטעות.

ת.

הטעות היא זה שהוא היה צריך לרשום שכשאתה כבר לא פה ולא היום, אני מקווה,

אז עודד צריך לתת [לאחותו] חצי מהכסף, 750 אלף דולר, וזה לא רשום פה. רשום

פה שכל אחד מגיע להם 750 אבל לא כתוב שעודד צריך לתת [לאחותו]. אז זו הטעות

ואני צריכה להחליף את זה" (עמ' 333, ש' 15 - עמ' 334, ש' 16).

29.

כלומר, גם אותה צוואה, אשר לשיטתה של האם מהווה "ראיה" לטענותיה, לא רק שאינה

מחזקת טענותיה, אלא מעוררת תמיהה באשר לאמינות הדברים. להשלמת התמונה אזכיר כי

איש מעורכי הצוואה או מעדיה לא הובא למתן עדות ומלבד דבריה של האם כנגד צוואה עליה

היא חתומה, לא חזינו בכל ראיה סותרת אחרת.

30.

מכל המקובץ לעיל הריני לקבוע כי בניגוד לטענתה של האם בדבר בעלותה על שני הבתים, הוכח

כי בבעלות האם היה רק נכס אחד ואילו הנכס השני היה בבעלותו של עודד עובר למכירתם

בשנת 2005. כפועל יוצא מכך, ובשים לב כי הדיון מתקיים בהליך אזרחי הריני לקבוע כי

התובעת לא הוכיחה מתן הלוואה כלשהי לבנה, עודד, כך שאיני רואה מקום לקבל את התביעה

כנגד איריס.

31.

למעלה מן הצורך, ולהשלמת הדיון במכלול הטענות, מצאתי להתייחס לטענת האם משל קיימת

יריבות משפטית בינה לבין איריס, יריבות אותה איריס הכחישה מכל וכל.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 18216-10-16 פלוגית נ' פלונים

32. אין חולק כי לא קיימת יריבות משפטית ישירה בין האם לבין איריס, שכן כפי הנטען, הן האם והן עודד מודים כי כל הקשור והנוגע לענייני ההלוואה מושא התביעה, יצירתה, סכומה, תנאי השבתה וכו' נעשו בין שניהם בלבד.

33. יוזכר כי בין בני הזוג אשר נישאו בשנת 1999 וחל עליהם חוק יחסי ממון בין בני זוג, התש"ל"ג - 1973 (להלן: החוק) ומשטר איזון המשאבים, הקובע היעדר תוצאות במשך הנישואין (סעיף 4 לחוק), תוך זכות לאיזון משאבים עם פקיעת או התרת הנישואין ובמקרים מסוימים, אגב הקדמת מועד האיזון (סעיפים 5-5א' לחוק). חרף כי האם מודה בעיקר הדין, קרי: כי קיימת הפרדה רכושית בין עודד לבין איריס, היא מוסיפה לטעון כי הדין הכללי מתיר לאם להיפרע מאת איריס. האמנם?

34. לב ליבו של החוק הוא יצירת הפרדה ברורה בין איש ואשתו בענייני רכוש, בין היתר על מנת שלא לחבל בעסקים של מי מבני הזוג עם צדדים שלישיים. צד שלישי המתקשר בהסכם עם בן זוג, אינו מתקשר באופן אוטומטי עם בן הזוג השני ואין לראות בבן הזוג השני כצד לאותו הסכם. אמנם, בין בני הזוג קיים שיתוף בזכויות ובחובות, אולם השיתוף אינו חפצי כי אם אובליגטורי הנדחה למועד הקריטי בחיי הנישואין ונחשב למעין שיעבוד צף (ר' בהרחבה חיבורי, חוק יחסי ממון בין בני זוג הנחלץ מפגיעתו הרעה (פורסם בנבו); רע"א 8791/00 אניטה שלם נ' טווינקו בע"מ (פורסם בנבו 13.12.06) להלן: פרשת אניטה שלם).

35. באשר ליריבות בין הצד השלישי לבין בן הזוג של החייב, אין עלי אלא להביא מפרשת אניטה שלם, לאמור:

"... אמנם, על פי דיני החוזים הכלליים, ככלל, מי שהתקשר בחוזה יכול לתבוע את המגיע לו על פי החוזה רק מן הצד שהתחייב כלפיו. "הטלת חיוב כזה על מי שלא הסכים לו מנוגדת לרעיון היסוד של חופש החוזים. מי שלא הסכים ליטול על עצמו התחייבות איננו אחראי בדיני חוזים, אפילו נהנה מן החוזה שנערך בין צדדים אחרים... אולם, בדומה להמחאת זכות, המחאת חבות מבוססת על הסכם בין בני הזוג, כלומר בין החייב המקורי (הממחה) לבין הנמחה... משמעות הדבר היא כי לנושה עדיין עומדת זכות תביעה נגד החייב המקורי לקיום החיוב ומנגד, אין הוא רשאי לתבוע את הנמחה לקיים את החיוב... עם זאת, במערכת היחסים בין החייב לבין הנמחה נוצרה התחייבות (אובליגטורית) של בן הזוג האחד כלפי בן הזוג האחר ליטול על עצמו מחצית מן החבות" (שם, סעיפים 22 ו-35 לפסק הדין).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 16-10-18216 פלונית נ' פלוניס

- 1 מהאמור לעיל עולה כי: 36.
- 2
- 3 א. האם שלטענתה, התקשרה בחוזה עם עודד, רשאית לתבוע את עודד בלבד;
- 4 ב. אף אם איריס נהנתה מפירות החוזה, אין האם רשאית לתבוע אותה ישירות;
- 5 ג. במערכת היחסים שבין עודד לבין איריס, נוצרת התחייבות אובליגטורית בין איריס לבין
- 6 עודד, לפיה תיטול עליה איריס מחצית מגובה החוב.
- 7
- 8 37. אשר על כן, חוב שנוצר במהלך החיים המשותפים לצורך התא המשפחתי והוא חוב שרואים בו
- 9 כנכס שלילי של בן הזוג, יובא בחשבון במסגרת איזון המשאבים בין בני הזוג, ואין בו –
- 10 לכשעצמו – כדי ליצור חבות בין המלווה לבין בן זוגו של הלווה, אלא במקרים מיוחדים אשר
- 11 לא התקיימו בנסיבות המקרה שבפניי, כפי שהוצג לעיל ולהלן.
- 12
- 13 38. אמנם האם מסכימה כי בני הזוג הם שותפים בחוב, אולם במערכת היחסים המיוחדת של בני
- 14 זוג ובהינתן משטר הרכוש האובליגטורי, אין זה סביר בעיניי כי על מנת להגיש תביעה נגד בן
- 15 זוג של החייב די בהסכמת הנושה, שכן ספק בעיניי האם נושה כלשהו יסרב להרחיב את בסיס
- 16 החייבים. לפיכך, במקרים של חוב בו התחייב בן זוג, ואף בהסכמת הנושה, יש להמשיך ולבחון
- 17 את מידת ההסכמה וההבנה של בן הזוג האחר לעצם קיומו של החוב ולאופיו והאם ניתן להסיק
- 18 מהתנהלותו של בן הזוג האחר, שלא יצר את החבות, כי נכון וראוי להשית עליו את החבות או
- 19 חלק ממנה.
- 20
- 21 39. טוענים עודד והאם כי איריס הודתה בקיומה של ההלוואה בכתב התביעה שהגישה נגד עודד
- 22 בתמ"ש 14-11-3279, שם נרשם כדלהלן: **"בשלב מסוים נמכרו הבתים ולנתבע הועבר סכום**
- 23 **של כ- 1.5 מיליון דולר תמורת החזר ההלוואה בסכום של 120 אלף דולר מדי שנה המשולם**
- 24 **לאימו של הנתבע מעסקיו של הנתבע (עד היום) ועל כן המדובר בכספים משותפים לנתבע**
- 25 **ולתובעת"** (ר' ס' 18 לכתב התביעה). מן האמור עולה כי איריס מודה, לכאורה, בקיומה של
- 26 ההלוואה, אולם מאוחר יותר, במסגרת כתב ההגנה, טוענת איריס כי דבריה שצוטטו מכתב
- 27 תביעתה נאמרו על ידה כהמשך לדברים כאשר מלוא ידיעותיה על אודות ההלוואה הנטענת,
- 28 נסמכות על דבריו של עודד ועל דבריו בלבד, וכך בלשונה: **"לאורך חיי הנישואין של הנתבעת**
- 29 **ועודד, האמינה הנתבעת לדבריו של עודד, כי בני הזוג קיבלו, לכאורה, הלוואה מאמו, התובעת**
- 30 **דכאן, וכי יש לפרוע אותה מדי שנה (בתשלום קבוע של \$120,000), וכך נעשה"** (ר' ס' 16 לכתב
- 31 ההגנה).
- 32
- 33
- 34

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 18216-10-16 פלונית נ' פלונים

40. מוסיפה איריס לאמור כי לא הייתה כל סיבה לפקפק בדבריו של עודד, ואולם מרגע שנודעה לה התשתית העובדתית האמתית, לפיה עניין הלוואה הומצא, לדבריה, על ידי האם ועודד על מנת לנשלה מזכויותיה, היא חוזרת בה מהדברים ועותרת שלא לראות באמירותיה בכתב התביעה בתמ"ש 3279-11-14 כהודאת בעל דין. איריס אף התייחסה לדברים במהלך עדותה לאמור:

"הגשתי את התביעה שלי נגד עודד בנובמבר 2014. היות ואני אדם שידוע בתור אחד שבא עם ידיים הכי נקיות, במיוחד לבית משפט, באתי עם כל מה שידעתי, שאמרו לי ושנתנו לי להבין שאני חייבת להורים שלו, שהיו בעלים של שני בנים ב..., החזר הלוואה שמעולם לא ראיתי אבל סמכתי עליו כי אני כזו..." (עמ' 356, ש' 22 - עמ' 357, ש' 4).

ולאחר מכן:

"הוא שאל אותי 'האם שיקרת'. ואני אומרת שהתשובה היא לא. באתי במלוא האמת כפי שחשבתי שהיא, ששמעתי אותה מפיו של עודד, שנאמרה לי ונכון לאותו מועד זה היה קו המחשבה שהוא נטע בי... הלכתי ובדקתי ואז נדהמתי. אני רוצה להגיד לך שהמילה 'חשכו עיני' קיבלה משמעות מאוד רצינית פעם ראשונה בחיי כי הן באמת חשכו... אבל בכל אופן לעניין הלוואה, מה שכתבתי בכתב התביעה, תביעה רכושית מן הסתם, נגד עודד בנובמבר 2014 הייתה טעות, זה הסתבר כטעות אחרי שקיבלתי את התביעה ב-2016. אתה יכול להיצמד או לאמת או לטעות. אני מעדיפה להיצמד לאמת. האמת התגלתה לי מאוחר, זו האמת" (עמ' 357, ש' 22 - עמ' 358, ש' 19).

ובהמשך:

"נשאלתי ואולי אני אבהיר את זה, עד עכשיו, עד רגע זה, אני לא יודעת כמה זמן נמשכה החקירה, על כתב התביעה שלי, מה שכתבתי, אמרתי שטעיתי ולמדתי גרסה מאוחרת ואני רוצה להיצמד למה שגיליתי, שהסתבר לי בדיעבד כטעות ובואו ניצמד לאמת רגע והאמת, הסברתי אותה גם בצורה מאוד מפורטת" (עמ' 369, ש' 10-6).

41. דבריה אלה של איריס אמינים בעיני והם משתלבים היטב עם העובדות ועם השכל הישר. מבחינה עובדתית, כפי שהובא בפסק דין זה, מצאתי לדחות את עניין הלוואה זאת מאחר ומשקלן של הראיות המצביעות על אי קיומה עולות בהרבה על משקלן של הראיות המצביעות על קיומה. בסופו של יום, לא מצאתי לקבל את טענת הלוואה, מה גם שעדויות רבות מובילות לכך כי הנכס שנמכר ולכאורה תמורתו ניתנה לעודד, היה למעשה של עודד. עדותה זו, יש בה להסביר כי אף אם נערך מסמך כלשהו בידיעתה של איריס או בסיועה, הרי שזה בהמשך לתפיסתה של איריס באשר לאמיתות הלוואה, כאמור לעיל ואין בזאת לסייע לתביעה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 16-10-18216 פלונית נ' פלונים

42. עוד ובנוסף, המחדל שבהצגת ראיות חיצוניות למתן הכספים (דפי בנק וכיוצב') כמו גם הצהרות האם ועודד בדבר הבעלות בנכסים, כמו גם הבלבול באשר לסכום שנטען שניתן, מובילים כולם למסקנה כי מבחינה עובדתית ההלוואה לא ניתנה, והתביעה לא הוכחה, ולפיכך אף אם קמה לנושה [האם] זכות לתבוע את החוב מהחייב [עודד] הרי שלא מצאתי כי לנושה עומדת זכות תביעה כנגד הנמחה [איריס].
43. אף מבחינת 'השכל הישר' – מה הגיון ומה תבונה ימצאו בבעל דין (באיריס) לטעון לקיומה של הלוואה לטובת אמו של בן זוגו, שהרי בעצם העלאת הטענה הוא חושף עצמו לתשלום מחציתה במסגרת איזון המשאבים עם בן זוגו.
44. מובן לי לחלוטין רצונה של האם להסתמך על "הודאתה" של איריס. ולנסות להיאחז בכל ראיה להצלחת תביעתה, אולם בנסיבות שתוארו לא אוכל ליתן לאותה "הודאה" משקל מעבר למשקלה האמיתי והוא כמשקלה של השערה או של עדות שמיעה מאת בעל דין. ודוק, אין מדובר במארג ראיתי בו הובאו ראיות טובות לקיומה של ההלוואה כגון העברה בנקאית, נסח טאבו שמעיד על הבעלות האמתית, עדים חיצוניים שהיו שותפים ליצירת ההלוואה ו/או לקבלתה תוך שדבריה של איריס מחזקים את אותן ראיות, אלא מדובר למעשה בראיה בודדת, או כמעט בודדת, שמכוחה מבוקש ליצור הלוואה יש מאין.
45. בעדותה, הטיחה איריס בפני ב"כ האם "אתה יכול להיצמד או לאמת או לטעות. אני מעדיפה להיצמד לאמת. האמת התגלתה לי מאוחר, זו האמת" (עמ' 358, ש' 19-18). אף אני, בכל הכבוד, מעדיף להיצמד לאמת ולא לטעות ובנסיבותיו המיוחדות של המקרה, היצמדות לדבריה של איריס בכתב תביעתה משמעותם זניחה מוחלטת של האמת והעדפת הטעות על פני האמת. לטענת האם, יש להציב בפני איריס מחסום מפני חזרה מהודאתה בקיומה של ההלוואה, תוך שהיא עותרת לקבוע כלפי איריס קיומו של השתק שיפוטי. בכל הכבוד, אין דעתי כדעתה. כמובא ברע"א 4224/04 בית ששון בע"מ נ' שיכון עובדים והשקעות בע"מ (פורסם בנבו, 8.3.05) אשר צוטט בסיכומי התובעת, תכליתה של דוקטרינת ההשתק השיפוטי היא "למנוע פגיעה בטוהר ההליך השיפוטי ובאמון הציבור במערכת המשפט וכן להניא מפני ניצולם לרעה של בתי-המשפט..." (שם, עמ' 633). במקרה שלפנינו, הצהרתה של איריס בתמ"ש 14-11-3279 בכתב התביעה כנגד עודד, לא נועדה להביא לה יתרונות ולמעשה, ההפך הוא הנכון שכן איריס מצהירה על חובות והתחייבויות שקיומם מרעים את מצבה ובוודאי אינם מטיבים עמה. יוצא אפוא שכל הרציונל העומד בבסיס תורת ההשתק אינו מתקיים במקרה דנן ומשכך לא מצאתי להשתיקה ולהסות את האמת.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 16-10-18216 פלונית נ' פלוניס

46. עוד ובנוסף, אף אם תאמר כי יש משקל ראייתי כלשהו לדבריה של איריס בכתב תביעתה, הרי שמשקלה של הראיה בטל בשישים אל מול משקלן המצטבר של מכלול הראיות הסותרות את נרטיב התביעה.

ד' - הערות טרם נעילה:

47. בטרם נעילה, מצאתי להתייחס לעניינים הבאים:

א. **התיישנות** - לטענת איריס התביעה התיישנה מאחר והאם לא הגישה תביעה במועד בעקבות הפרת הסכם ההלוואה מולה, זאת בהמשך לאמור במסמך השני לפיו פירעון ההלוואה יהיה 30 ימים לאחר דרישה. בכל הכבוד, לא מצאתי בטענה ממש, בין היתר, משום שלא ניתן להלום טענה מפי איריס משל במשך 10 שנים שולם סך של 1.2 מיליון דולר בעבור הריבית בעבור "הלוואה שלא הייתה" ובאותה נשימה לטעון שהסכומים לא שולמו ולכן קמה לאם זכות תביעה לפני למעלה משבע שנים מהגשת התביעה. לאור האמור, טענת ההתיישנות נדחית אפוא.

ב. **כתב תשובה** - האם הגישה כתב תשובה אשר בחלקים נרחבים בו אנו עדים לגרסה שונה מזו שנכתבה בכתב התביעה. כך לגבי הבעלות בנכסים (בעלות בפועל מול בעלות רישומית), תכנוני מס שהובילו לרישום כפי שבוצע (ר' סעיף 19 לכתב התשובה), העובדה כי נכס אחד הועבר מאת אמה לעודד והסיבות להעברתו (סעיפים 21 ו-23 לכתב התשובה), כי משפחת האם לא התייחסה לבעלות הרישומית (סעיפים 26-27 לכתב התשובה), כי הסך של 550,000 דולר המופיע במסמך השני ניתן לעודד במתנה וכו'. בכל הכבוד, כתב התשובה נועד להשיב לטענות ההגנה ולא ליצור טענות תביעה שלא בא זכרן בכתב התביעה אשר יש בהן משום הרחבת חזית אסורה, לא כל שכן מבלי שהוגשה בקשה לתיקון כתב הטענות העיקרי. הלכה למעשה, כתב התשובה מציב תשתית עובדתית שונה מזו שהוצבה בכתב התביעה, וזאת אין להתיר.

ג. **ההתנהלות** - בתביעה רשומה האם כתובעת, אולם תברר גם כי 'הרוח החיה' שניצבה מאחוריה היה לא אחר מאשר עודד, הנתבע. הנה לנו מקרה מאוד מיוחד בו נתבע יוזם הגשת תביעה כנגדו בסכום בלתי מבוטל ולו רק שתחויב גם בת זוגו. התברר כי את האגרה בעבור התביעה שילם עודד ואף אם תאמר כי אין כל פסול בכך שבן מסייע לאמו, עדיין הנסיבות מעוררות אי נוחות מסוימת. אם וככל שסיועו של עודד היה מסתיים בסיוע פרוצדוראלי גרידא, ניחא.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 16-10-18216 פלונית נ' פלונים

אולם, במקרה שבפניי עולה כי התביעה כולה הוגשה על דעתו של עודד (ר' עדות האם, עמ' 301, ש' 20 - עמ' 304, ש' 6), זאת כאשר סיועו של עודד חרג מענייני פרוצדורה וגלש לענייני מהות (ר' עדות האם, עמ' 317, ש' 17 - עמ' 319, ש' 8), ואשר הגיעו לשיאם, לאמור:

ש. ויש פה גם, בסוף המסמך, יש תצהיר שאת צירפת אותו, שאת אומרת שכל האמור בכתב התשובה אמת ונכון. זה תצהיר קצר שלך, כמקובל בביהמ"ש לענייני משפחה.

ת. אני לא זוכרת שאני חתמתי.

...

ש. לא הבנתי. גברתי קראה את המסמך או שהקריאו לה, אני רוצה לשאול אותך שאלה, חתמת על תצהיר שמאמת את כל העובדות. האם הקריאו לך, גברתי, את מה שאת חותמת עליו?

ת. לא.

ש. עודד הכין את הכל?

ת. אני לא יודעת.

ש. מי הכין את זה?

ת. אני לא יודעת.

ש. ככה סתם באת, חתמת?

ת. אני לא יודעת שום דבר... (עמ' 319, ש' 11 - עמ' 320, ש' 15).

בכל הכבוד, ניכר כי הפשט אינו מצריך כל דרש.

ד. ריבית - לא לי להידרש לסבירות או לאי הסבירות שבמתן הלוואה בין אם לבנה בריבית של 7% לשנה, אולם יש לזכור כי היה מצופה מהאם לזכור מה היו תשלומי הריבית ששולמו לה ברבות השנים. ניכר כי האם ובנה לא באמת התייחסות לתשלומי הריבית הנטענים, לא בוצע רישום מדויק או כלשהו ולא לחינם נתבעו בני הזוג על גובה הקרן בלבד מבלי לתבוע גם את הפרשי הריבית שלא שולמו. מחדל זה יש בו ללמד, שוב, על אי קיומה של הלוואה כפי שנטען על ידי האם ועודד.

ה. מהות הנכסים שהועברו לאם - ייתכן ולא נדע בוודאות מוחלטת מה פשרן של העברות הכספים לידי האם מאת עודד. עודד ואמו מבקשים לראות בזאת עדות להלוואה שהריבית בעבורה משולמת ואילו איריס מבקשת לראות בזאת עדות לגניבת כספים מאת עודד מתוך הקופה המשותפת. אמנם גם אנוכי הבעתי תמיהתי מהטענה כי עודד מנסה לרמות את איריס, כפי שנרשם מפי לפרוטוקול: "בואי תגידי לי איזה אינטרס בעולם יש לי לרמות אותך אם כך או כך מדובר בנכס שע"פ הדין לא יכולה להיות לך בו נגיעה

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 18216-10-16 פלוגית נ' פלוניס

1 אפילו בשקל? ... אני לא מדבר כרגע על משפחת [הצדדים] גרידא. אני מדבר על משפחה
2 כללית... בדרך כלל כשבאים לבימ"ש וצד אחד טוען שרימו אותו, גנבו לו, לקחו לו,
3 בדרך כלל הדברים האלה מתחילים בסמוך לסכסוך. זה לא דבר שמתחיל מתחילת
4 הנישואין, מקדמת דנא. זה בדרך כלל. אני לא אומר שזה לא ייתכן. אני אומר, בדרך
5 כלל... גם אדם שמוציא מעצמו ורוצה, לדוגמא, לקחת, אז הוא לוקח מדברים משותפים
6 החוצה. אבל כך או כך את מסכימה שעל הדירות שנמכרו אין לך נגיעה. אין לך זכויות
7 בדירות שנמכרו. בין אם הדירות האלה היו שייכות... הרי אתם אומרים שזה דירה של
8 עודד אז מקל וחומר אם הדירה של עודד, אז מה אתם מדברים? אז זה כסף שלו?" (עמ'
9 400, ש' 16 – עמ' 401, ש' 8).

10 ואף על פי כן, תמיהה בלבד אינה מובילה לקביעת ממצאים פוזיטיביים כנגד ממצאים
11 מוחשיים בדמות הראיות שצורפו. בכוחו של המשפט לפסוק בין ניצים ולקבוע אמת
12 משפטית, אולם השופט אינו בוחן כליות ולב ואינו יודע כל צפונות האדם. ייתכן כי בין
13 עודד לבין האם התקיימה מערכת הסכמית נוספת או אחרת אשר לא הובאה בפניי ולא
14 הכרתי בה על סמך הראיות, ומערכת הסכמית זו קבעה את מהותן של העברות הכספיים
15 במהלך השנים. כלומר, דחיית טענתה של האם בדבר הלוואה, אין משמעותה כי –
16 בהכרח - עודד ואמו הונו את איריס וכפי שאיני קובע כי הונאה התקיימה כך איני יכול
17 לקבוע כי הונאה לא התקיימה.

18
19
20 ו. על הנסתר ועל הגלוי - ביחסים בין הצדדים שבפניי רב הנסתר חרף הגלוי, אולם די בגלוי
21 ובמשמעות הנסתר, כדי ליתן פסק דין. בנסיבות דומות נקבע בע"א 8713/11 משה צאיג
22 נ' חברת ע. לוזון נכסים והשקעות בע"מ (פורסם בנבו 20.8.17) כי: "אין חולק כי התייעוד
23 והחשבוניות מצד בעלי הדין לקו בחסר. בנסיבות אלה, לא מן הנמנע שפסק הדין אשר
24 ייצא תחת ידינו לא ישקף את התמונה העובדתית המדויקת של העסקאות שנערכו בין
25 הצדדים. בהחלט ייתכן שצד אחד ייצא נשכר מפסק הדין (ואין לנו כל דרך לדעת אם
26 אכן כך הדבר ומיהו היוצא נשכר בנסיבות העניין). למרבה הצער, זהו דינם של יחסי
27 שותפות... אשר נערכו פעמים רבות בעל-פה, ללא תיעוד ראוי וללא אסמכתאות
28 מסודרות באשר לתשלומים ששולמו וייעודם. יחסים עסקיים הנוגעים לסכומי כסף
29 אדירים, אשר מנוהלים בשיטת "סמוך עלי" ו"יהיה בסדר", ללא מערכת הסכמית
30 מסודרת, סופם שיסתיימו עם טעם רע". בכל הכבוד, מצטרף אנוכי לדברים הנ"ל, אשר
31 פיים גם למקרה דין.

32
33 כך או כך, במסגרת המצומצמת של הדיון שלפני, עליי להכריע האם הכספים ששולמו
34 לאם שולמו לה בתורת הלוואה שנפרעת ולזאת בחרתי להשיב בשלילה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תמ"ש 18216-10-16 פלוגית נ' פלונים

ה - סיכומם של דברים :

48. מכל המקובץ לעיל הריני לקבוע כי התובעת כשלה מלהוכיח שניתנה ההלוואה הנטענת מאת לעודד וכפועל יוצא לא מצאתי לחייב את הנתבעים בתשלום לטובת האם.

49. באשר להוצאות ההליך ; על פי הכללים שנקבעו בבג"ץ 891/05 **תנובה נ' הרשות המוסמכת** (פורסם בנבו, 30.6.05), כעניין שבעקרון וכנקודת מוצא, יש לפסוק לבעל דין הוצאות ריאליות, כלומר ההוצאות שהוציא בפועל או שהתחייב להוציא וזאת בכפוף לכך שהמדובר בהוצאות סבירות, מידתיות והכרחיות לניהול ההליך ובהתחשב בכלל נסיבות העניין. פסיקת הוצאות ריאליות, משמעה היא כי הטוען להוצאות צריך להוכיח את שיעורן בפועל, למשל על דרך של הגשת הסכם שכר טרחה, פירוט העבודה שהושקעה בתיק, בסיס החיוב בשכר הטרחה וראיות על ביצוע התשלום בפועל או חיוב בתשלום מעין זה. כאשר בעל דין טוען לפסיקת הוצאות בלא פירוט של ההוצאות ושכר הטרחה המבוקש – **כפי שאירע במקרה זה** – רואים את הטוען כמשאיר את ההכרעה לשיקול דעתו של בית המשפט, שיקבע את סכום ההוצאות הסביר, ההכרחי והמידתי לנסיבות המקרה.

50. לאחר ששקלתי בדבר, מצאתי לחייב את התובעת לשלם שכ"ט ב"כ של איריס בסך כולל של 50,000 ₪.

51. אשר על כן הריני להורות כדלהלן :

- א. התביעה נדחית בזאת.
- ב. חרף קביעותי באשר לירוח החיה' בתביעה זו, בסופו של יום האחריות לתביעה היא על התובעת ולכן היא תשלם שכ"ט ב"כ של איריס בסך של 50,000 ₪, אשר ישולמו בתוך 30 ימים ממועד פסק הדין אחרת יישאו ריבית והצמדה כדין.
- ג. פסק הדין ניתן לפרסום בהשמטת פרטים מזהים
- ד. המזכירות תואיל נא לסגור את התיק.

ניתן היום, ו' חשוון תשע"ט, 15 אוקטובר 2018, בהעדר הצדדים.

יהורם שקד, שופט